

نگاهی به تحقیقات و مطالعات آبیاری برنج

گذشته - حال - آینده

محمد رضا یزدانی

عضوهیئت علمی (آبیاری وزهکشی) مؤسسه تحقیقات برنج کشور

نقش آب و آبیاری در زراعت برنج در کشور ما حیاتی و تعیین کننده است و تأمین آب و مدیریت مصرف آن با راندمان بالاتر از اهداف مهم فعالیت های بهزرایی محسوب می شود. از طرف دیگر نقش تحقیقات و مطالعات علمی به عنوان پیش شرط تعیین کننده در تمامی فعالیت های اصلاحی غیر قابل انکار می باشد. هدف از این مقاله نگاهی گذرا به عرصه های مختلف تحقیقات و مطالعات آب و آبیاری در زمینه برنج در کشور و توفیق در این عرصه ها در گذشته و حال و آرایه دورنمای راهبردی برای آینده می باشد. در این راستا تحقیقات در امور زیربنایی (تجهیز و نوسازی اراضی، اندازه کرتها، مسایل جاده های روستایی و کانالهای آبیاری وزهکشی)، تحقیقات آب مورد نیاز برنج و روشهای آن (روشهای تجربی و اندازه گیری مستقیم)، آب مورد نیاز برای آماده سازی زمین، مدیریت آبیاری در زراعت برنج بر اساس وضعیت فیزیولوژیکی گیاه و رطوبت خاک، آبیاری نوبتی و چگونگی اجرای آن، راندمان کاربرد آب، زهکشی اراضی شالیزار، به منظور توسعه کشت دوم، آبیاری غیر غرقابی و تأثیر آن در عملکرد، ارتباط آب و خاک در موارد نفوذ پذیری و تأثیر آن در جذب عناصر غذایی و کود، نقش آب در کنترل علف های هرز، (نقش آب در کنترل حرارت گیاه) سیستم های مختلف آبیاری (نظیر آبیاری بارانی و زیرزمینی) و ... مورد بررسی قرار گرفته و نقاط قوت و ضعف آن از نظر حجم طرحهای تحقیقاتی، توانایی و پتانسیل مادی، آزمایشگاهی و نیروی انسانی متخصص و ثمر بخش بودن فعالیت ها مشخص خواهد شد. بر این اساس عرصه های مهم تحقیقاتی و مطالعاتی برای آینده پیشنهاد شده و سازوکارهای مناسب برای رسیدن به این اهداف در زمینه های مختلف ارائه خواهد شد.